

GUVERNUL ROMÂNIEI

Ordonanță de urgență

pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 115/2011 privind stabilirea cadrului instituțional și autorizarea Guvernului, prin Ministerul Finanțelor, de a scoate la licitație certificatele de emisii de gaze cu efect de seră atribuite României la nivelul Uniunii Europene, precum și pentru modificarea unor acte normative

Luând în considerare faptul că responsabilitățile cu privire la schimbările climatice necesită o abordare clară și neîntârziată pentru îndeplinirea angajamentelor asumate de România la nivel internațional,

Având în vedere prevederile Acordului de la Paris adoptat în temeiul Convenției-cadru a Organizației Națiunilor Unite asupra schimbărilor climatice („Acordul de la Paris”) încheiat la Paris la 12 decembrie 2015 și semnat de România la New York la 22 aprilie 2016, ratificat prin Legea nr. 57/2017, care vizează consolidarea răspunsului la schimbările climatice și reprezintă un pas important către obiectivul de a realiza o Uniune neutră din punct de vedere climatic până în 2050,

Ținând cont de prevederile Pactului Ecologic European (European Green Deal), publicat de Comisia Europeană la 11 decembrie 2019, parte integrantă a Strategiei Comisiei de punere în aplicare a Agendei 2030 a Organizației Națiunilor Unite și a obiectivelor de dezvoltare durabilă și care prezintă o nouă strategie de creștere care are drept scop transformarea Uniunii Europene într-o societate echitabilă și prosperă, cu o economie modernă, competitivă și eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor, în care să nu existe emisii nete de gaze cu efect de seră în 2050,

Având în vedere că Regulamentul (UE) 2021/1119 *al Parlamentului European și al Consiliului (Legea europeană a climei)* stabilește un obiectiv de reducere a emisiilor nete cu cel puțin 55 % până în anul 2030 comparativ cu nivelurile din 1990, Directiva 2003/87/CE a fost modificată prin Directiva (UE) 2023/958 și Directiva (UE) 2023/959 a Parlamentului European și a Consiliului, cu scopul de a revizui schema de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră EU ETS și de a pune în aplicare obiectivele ambițioase,

Luând în considerare faptul că, la acest moment, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 115/2011, cu modificările și completările ulterioare, necesită actualizare pentru a conferi cadrul legal aliniat în conformitate cu noile prevederi legislative de la nivel european, neadoptarea prezentului act normativ conducând la imposibilitatea distribuirii sumelor rezultate din licitarea certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră către

instituțiile beneficiare, astfel încât programele/proiectele aflate în desfășurare să nu înregistreze întârzieri majore sau chiar blocaje,

Ținând cont faptul că, pentru perioada 2022-2031, Comisia Europeană a aprobat României schema de ajutor de stat acordat întreprinderilor din sectoarele considerate a fi expuse unui risc real de relocare a emisiilor de dioxid de carbon din cauza costurilor indirecte semnificative pe care le suportă efectiv ca urmare a transferării costurilor emisiilor de gaze cu efect de seră în prețul energiei electrice, finanțată și din sumele obținute din licitarea certificatelor, în conformitate cu Decizia Comisiei Europene C(2022) 6.586 final din data de 12 septembrie 2022,

Având în vedere că statul român se află în procedură de deficit excesiv, spațiul fiscal nepermițând cheltuieli pe proiecte noi, este, de asemenea necesar, ca sumele obținute din licitarea certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră să fie alocate proiectelor aflate deja în derulare, finanțate de la bugetul de stat, astfel procentul destinat bugetului de stat majorându-se la 45%, la art.10 alin.(1) lit.a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 115/2011,

Ținând cont de faptul că România este obligată să raporteze Comisiei Europene modul de utilizare a sumelor obținute în urma scoaterii la licitație a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră, cantitatea de emisii de gaze cu efect de seră, exprimată în tone de dioxid de carbon echivalent, redusă prin implementarea proiectelor din anul precedent, precum și orice alte informații suplimentare referitoare la utilizarea acestor sume, în temeiul Directivei 2003/87/CE, cu modificările și completările ulterioare,

Luând în considerare că în lipsa reglementării aspectelor prevăzute în prezentul act normativ nu se realizează corelarea deplină cu prevederile art.8 și art.12 din Regulamentul delegat (UE) 2023/2830 al Comisiei din 17 octombrie 2023 de completare a Directivei 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului prin stabilirea de norme privind calendarul, administrarea și alte aspecte ale licitării certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră, care aduce modificări proceselor de licitații ale certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră începând cu 1 ianuarie 2025,

Considerând că toate aceste elemente vizează interesul public general și constituie o situație de urgență și extraordinară a cărei reglementare nu poate fi amânată,

În temeiul art. 115 alin. (4) din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta ordonanță de urgență:

Art. I Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 115/2011 privind stabilirea cadrului instituțional și autorizarea Guvernului, prin Ministerul Finanțelor, de a scoate la licitație certificatele de emisii de gaze cu efect de seră atribuite României la nivelul Uniunii Europene, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 926 din 28 decembrie 2011, aprobată prin Legea nr. 163/2012, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 3, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

”(1) În temeiul art. 22 alin.(1) din Regulament, Ministerul Finanțelor este autoritatea desemnată în calitate de adjudecător pentru România.”.

2. La articolul 10, partea introductivă a alineatului (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) Destinația contravalorii în lei a sumelor obținute în urma scoaterii la licitație prin platforma comună a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră atribuite României, în temeiul prevederilor art.10 alin.(2) și (3) și art.3d din Directiva 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 octombrie 2003 de stabilire a unei scheme de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră în cadrul Uniunii și de modificare a Directivei 96/61/CE a Consiliului, cu modificările și completările ulterioare, este următoarea :”.

3. La articolul 10 alineatul (1), literele a) și b) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„ a) 45% din suma brută se virează de către gestionarul contului la bugetul de stat, într-un cont distinct, în termen de 5 zile lucrătoare de la data schimbului valutar

b) 40% din suma brută se face venit la Fondul pentru mediu, se reține în contul de disponibil deschis pe numele Ministerului Finanțelor la Trezoreria operativă centrală și se virează de către gestionarul contului, în termen de 5 zile lucrătoare de la solicitarea Administrației Fondului pentru Mediu, în limita creditelor bugetare aprobate prin bugetul de venituri și cheltuieli al Fondului pentru mediu și Administrației Fondului pentru Mediu, în vederea finanțării proiectelor prevăzute la alin. (1¹), într-un cont distinct de venituri al Fondului pentru mediu, deschis la Trezoreria Statului Sector 6 pe numele Administrației Fondului pentru Mediu;”.

4. La articolul 10 alineatul (1), literele d) și e) se abrogă.

5. La articolul 10, alineatul (1¹) se modifică și va avea următorul cuprins:

”(1¹)

Sumele prevăzute la alin. (1) lit.b), c) și f) sau echivalentul valorii financiare a acestora se utilizează pentru scopurile stabilite conform prevederilor art.10 alin. (3) din Directiva 2003/87/CE, cu modificările și completările ulterioare, cu respectarea legislației specifice ajutorului de stat”.

6. La articolul 10 alineatele (1²), (1³), (1⁴) și (1⁵) se abrogă.

7. La articolul 10, după alineatul (1⁵) se introduce un nou alineat, alin. (1⁶), cu următorul cuprins :

”(1⁶)

Prin derogare de la prevederile art. 8 alin. (2) din Legea privind finanțele publice nr. 500/2002, cu modificările și completările ulterioare, sumele prevăzute la alin. (1) lit.a) sau echivalentul valorii financiare a acestora se utilizează pentru scopurile stabilite conform prevederilor art.10 alin. (3) din Directiva 2003/87/CE, cu modificările și completările ulterioare, cu respectarea legislației specifice ajutorului de stat.”

8. La articolul 10 alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:

” (3) Transferul sumelor prevăzute la alin. (1) lit. b), c) și f) include și cheltuielile deduse de Comisia Europeană din suma brută cu privire la gestionarea sistemului comunitar.
”

9. Articolele 10² și 10³ se abrogă.

10. Articolul 11 se abrogă.

11. Articolul 13 se modifică și va avea următorul cuprins :

” (1) Autoritatea publică centrală pentru protecția mediului are responsabilitatea de a raporta, până la data de 31 iulie a fiecărui an, modul de utilizare a veniturilor obținute din licitarea certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră pentru anul precedent, conform prevederilor art. 19 alin. (2) al Regulamentului (UE) 2018/1999 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2018 privind guvernanța uniunii energetice și a acțiunilor climatice, de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 663/2009 și (CE) nr. 715/2009 ale Parlamentului European și ale Consiliului, a Directivelor 94/22/CE, 98/70/CE, 2009/31/CE, 2009/73/CE, 2010/31/UE, 2012/27/UE și 2013/30/UE ale Parlamentului European și ale Consiliului, a Directivelor 2009/119/CE și (UE) 2015/652 ale Consiliului și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 525/2013 al Parlamentului European și al Consiliului.

(2) Destinatarii sumelor obținute în urma licitării certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră, menționați la art. 10 alin. (1) lit. b), c) și f), precum și instituțiile beneficiare care finanțează proiectele de investiții din bugetul de stat, din sumele încasate din licitarea certificatelor conform art. 10 alin. (1) lit. a), poartă întreaga responsabilitate pentru administrarea fondurilor repartizate și au obligația de a monitoriza proiectele finanțate și de a raporta către autoritatea publică centrală pentru protecția mediului până la data de 15 mai a fiecărui an în curs, următoarele informații:

a) sumele angajate și/sau plătite (în euro și lei) în cursul anului precedent, pentru programele/proiectele de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră derulate de destinatari; și

b) pentru fiecare program/proiect de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră finanțat în cursul anului precedent, următoarele informații:

(i) denumirea, descriere pe scurt a programului/proiectului;

(ii) valoarea (euro/lei) angajată/plătită, în cursul anului precedent;

(iii) tipul de utilizare (litera la care se încadrează) conform art. 10 alin. (3) al Directivei 2003/87/CE cu modificările și completările ulterioare,

(iv) actul legislativ care legiferează instrumentul financiar, prin care au fost utilizate sumele angajate și/sau plătite (în euro și lei) în cursul anului precedent, pentru programele/proiectele de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră derulate de destinatari;

(v) instituția responsabilă de implementare a programelor/proiectelor de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră derulate de destinatari;

(vi) emisii de gaze cu efect de seră estimate a fi reduse prin implementarea programului/proiectului pentru anul precedent, cât și pentru întreaga durată de implementare a programelor/proiectelor de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră derulate de destinatari. ”.

Art. II

(1) Sumele obținute în urma licitării certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră și reținute în contul de disponibil deschis pe numele Ministerului Finanțelor la Trezoreria operativă centrală, acumulate de la data de 8 ianuarie 2025 și până la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, iau destinația prevăzută la art. 10 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 115/2011, aprobată prin Legea nr. 163/2012, cu modificările și completările ulterioare, inclusiv cu modificările și completările aduse prin prezenta ordonanță de urgență, și se virează de către gestionarul contului, în termen de 5 zile lucrătoare de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență pentru sumele destinate bugetului de stat, respectiv 5 zile lucrătoare de la solicitarea instituțiilor beneficiare.

(2) Sumele rămase nedistribuite instituțiilor beneficiare, respectiv Administrația Fondului pentru Mediu, Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor și Ministerul Transporturilor

și Infrastructurii, aflate în contul de disponibil deschis pe numele Ministerului Finanțelor la Trezoreria operativă centrală, din licitarea certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră aferente instalațiilor staționare și sectorului aviație, la data de 31 decembrie 2024 și nerepartizate până la data prezentului act normativ, iau destinația stabilită la art.10 alin.(1) anterior intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, respectiv art. 11 alin. (1) anterior intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență și se virează de către gestionarul contului, în termen de 5 zile lucrătoare de la solicitarea instituțiilor beneficiare.

(3) Sumele rămase neutilizate, distribuite conform art.10 alin.(1) lit. d) și e) și art. 11 alin. (1), anterior intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, rămân la dispoziția Ministerului Energiei, Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor și, respectiv, Ministerului Transporturilor și Infrastructurii, în conturile de venituri ale bugetului de stat deschise pe nume acestora în care au fost încasate .

(4) Sumele rămase neutilizate până la data de 22 decembrie a anului bugetar, determinate ca diferență între veniturile încasate potrivit alin (3) și plățile efectuate se virează de către Ministerul Energiei, Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor și, respectiv, Ministerul Transporturilor și Infrastructurii din contul de venituri ale bugetului de stat în care au fost încasate, într-un cont de disponibil deschis pe numele acestora la Trezoreria Statului.

(5) Sumele virate în contul prevăzut la alin (4) se transferă în primele 5 zile lucrătoare ale anului următor de către Ministerul Energiei, Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor și, respectiv, Ministerul Transporturilor și Infrastructurii, în contul de venituri ale bugetului de stat prevăzut la alin (3) și se utilizează în anul următor cu aceeași destinație.

(6) În aplicarea alin. (5), pentru sumele rămase neutilizate Ministerul Finanțelor este autorizat la propunerea ordonatorilor principali de credite să majoreze, la poziții distincte, veniturile bugetului de stat, precum și creditele de angajament și creditele bugetare prevăzute în bugetul acestora.

(7) Se autorizează ordonatorii principali de credite să detalieze influențele aprobate potrivit alin. (6) în buget și în anexele la acesta și să le comunice Ministerului Finanțelor, în termen de 5 zile lucrătoare de la majorarea bugetului.

Art. III Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 196/2005 privind Fondul pentru mediu, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1193 din 30 decembrie 2005, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.105/2006, cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Art.1 va avea următorul cuprins:

“ART.1

Fondul pentru mediu este un fond special destinat susținerii și realizării proiectelor și programelor pentru protecția mediului și pentru atingerea obiectivelor Uniunii Europene în domeniul mediului și schimbărilor climatice, în conformitate cu dispozițiile legale în vigoare.”

2. Art.2^1 va avea următorul cuprins:

“ART. 2^1

Bugetul de venituri și cheltuieli al Fondului pentru mediu și al Administrației Fondului pentru Mediu se aprobă anual prin legea bugetului de stat, la propunerea autorității publice centrale pentru protecția mediului.”

Art. IV Articolul 78 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 597 din 13 august 2002, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și va avea următorul cuprins:

“ ART. 78

Fondurile speciale

(1) Bugetele fondurilor speciale aprobate prin legi speciale, care se constituie și se administrează în afara bugetului de stat și a bugetului asigurărilor sociale de stat, sunt: bugetul Fondului pentru asigurările sociale de sănătate, bugetul Fondului pentru mediu și bugetul asigurărilor de șomaj.

(2) Bugetul Fondului pentru asigurările sociale de sănătate și bugetul Fondului pentru mediu se aprobă ca anexe la legea bugetului de stat, iar bugetul asigurărilor de șomaj ca anexă la legea bugetului asigurărilor sociale de stat.

(3) Proiectele acestor bugete se elaborează de către Ministerul Finanțelor pe baza propunerilor ordonatorilor principali de credite responsabili cu gestionarea bugetelor respective.

(4) Elaborarea, aprobarea și execuția acestor bugete se efectuează potrivit legilor de constituire a acestora și prevederilor prezentei legi.”

Art. V Prevederile art. III-IV se aplică începând cu bugetul aferent anului 2026.

PRIM-MINISTRU,

Ilie - Gavril BOLOJAN